

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE**

Stary Sącz, 20 września 2022 r.

ST-II.410.1.17.2022.APa

Wójt Gminy Łabowa
33-336 Łabowa 38

Dotyczy: zaopiniowania projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łabowa wraz z prognozą oddziaływanie na środowisko.

W odpowiedzi na wystąpienie z dnia 22 sierpnia 2022 r. (data wpływu: 23.08.2022 r.), znak: GPL.6720.1.2020 w sprawie zaopiniowania w oparciu o art. 17 pkt 6 lit. a ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 503) oraz w związku z art. 54 i 57 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) **projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łabowa wraz z prognozą oddziaływanie na środowisko wraz z prognozą oddziaływania na środowisko**, przekazuję poniższe stanowisko.

Przedłożony do zaopiniowania projekt Studium obejmuje całą gminę Łabowa w jej granicach administracyjnych. W projekcie Studium wyznaczono trzy strefy polityki przestrzennej o zróżnicowanych priorytetach działań:

- strefę urbanizacji,
- strefę rozwoju sportów całorocznych i aktywnego wypoczynku,
- strefę rolno – leśną.

W obrębie stref wyznaczono tereny o różnych kierunkach rozwoju tj.

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MNR),
- tereny zabudowy mieszkaniowo – rekreacyjnej (MNL),
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW),
- tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej (MNU),
- tereny zabudowy usług komercyjnych (U),
- tereny zabudowy usług publicznych (UP),
- tereny zabudowy produkcyjno – usługowej (PU),
- tereny obsługi gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej z dopuszczeniem mieszkalnictwa towarzyszącego (RU),
- tereny zabudowy sportu i rekreacji (US),
- tereny usług turystyki (UT),

- tereny wykorzystywane pod sporty całoroczne i aktywnego wypoczynku (UTn),
- tereny cmentarzy czynnych (ZCc),
- tereny infrastruktury technicznej (IT, ITI),
- tereny obsługi komunikacji samochodowej (KP),
- tereny rolne z dopuszczeniem urządzeń fotowoltaicznych (Rp),
- tereny rolne (R),
- tereny zieleni nieurządzonej i otulin cieków wodnych (ZR),
- tereny lasów (ZL),
- tereny wód powierzchniowych śródlądowych i cieków wodnych (WS),
- tereny cmentarzy zamkniętych (ZCz)

Dla powyższych terenów przedstawiono zasady ich zagospodarowania oraz określono ramowe wielkości parametrów i wskaźników urbanistycznych dla realizacji nowego zagospodarowania: minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego, maksymalną powierzchnię zabudowy oraz maksymalną wysokość zabudowy.

Gmina Łabowa położona jest w obrębie Karpat Zewnętrznych (Zachodnich), w mezoregionie Beskidu Sądeckiego i Beskidu Niskiego. Morfologicznie gmina Łabowa leży w północno – wschodniej części Beskidu Sądeckiego między pasmem Jaworzyny Krynickiej i jego poprzecznych grzbietów opadających ku dolinie rzeki Kamienicy Nawojowskiej, a pasmem Grybowskim w południowo – zachodniej części Beskidu Niskiego. Obszar gminy jest w znacznej części eksponowany w krajobrazie otoczenia i odznacza się wysokimi walorami widokowo - krajobrazowymi w obrębie niezalesionych wierzchołków i wysoko położonych stoków.

Lasy zajmują na terenie Gminy Łabowa około 75% powierzchni. Wiele z nich zinwentaryzowanych zostało jako siedliska „naturowe”: 9130, 9110, 9410, 91E0 i stanowi przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019 oraz Łabowa PLH 120036. Dodatkowo lasy Gminy Łabowa są istotnym siedliskiem, a także miejscem migracji chronionych gatunków zwierząt, w tym dużych drapieżników czy też obszarem funkcjonalnym stanowiącym istotny element siedliska lęgowego ptaków stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB 180002.

Ponadto w gminie Łabowa na uwagę zasługują nieleśne siedliska przyrodnicze takie jak: 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowanie ekstensywnie, 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowanie ekstensywnie, które również objęte są ochroną w obszarze Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019 oraz nieleśne obszary funkcjonalne ptaków stanowiące istotny element siedlisk lęgowych lub żerowisk gatunków ptaków chronionych na terenie obszaru Natura 2000 Beskid Niski.

Gmina Łabowa położona jest w ogólnokarpackim szlaku migracyjnym (Korytarz Karpacki), będący najważniejszym obszarem umożliwiającym przemieszczanie się i bytowanie dużych ssaków drapieżnych i kopytnych. Korytarz ten łączy najważniejsze ostoje dużych kopytnych oraz dużych drapieżników umożliwiając migrację i wymianę osobników między poszczególnymi subpopulacjami. Ponadto m.in. na terenie Gminy Łabowa znajdują się jedne z najważniejszych korytarzy (połączeń) łączących Ostoję Popradzką z przyległymi obszarami występowania i potencjalnego przemieszczania się dużych drapieżników

stanowiące połączenie między pasmem Jaworzyny Krynickiej w kierunku północno-wschodnim z obszarem Łabowa i Beskidem Niskim.¹

Na terenie Gminy Łabowa znajdują się obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i są to: rezerваты przyrody: „Łabowiec”, „Uhryń”, „Barnowiec”, Popradzki Park Krajobrazowy wraz z otuliną, Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz obszary Natura 2000: Beskid Niski PLB180002, Ostoja Popradzka PLH120019 oraz Łabowa PLH 120036.

Przedłożona wraz z wnioskiem o zaopiniowanie dokumentacja planistyczna budzi szereg zastrzeżeń. Analiza dokumentacji w odniesieniu do uwarunkowań przyrodniczych gminy wykazała, że część ustaleń Studium nie może uzyskać uzgodnienia Regionalnego Dyrektora z uwagi na ich negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, w szczególności obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz z uwagi na ich częściową niejasność, zarówno utrudniającą ocenę dokumentu pod kątem ich realnego wpływu na środowisko przyrodnicze, jak i mogącą powodować trudności interpretacyjne na dalszym procesie planistycznym i inwestycyjnym.

Określona w projekcie Studium nazwa poszczególnych kategorii przeznaczenia terenu nie odzwierciedla zakresu możliwego zainwestowania wprowadzonego dla tej kategorii ustaleniami szczegółowymi. Przykładowo:

- w **terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MNR**, możliwa jest realizacja zabudowy zagrodowej, obiektów i urządzeń usług publicznych i komercyjnych zabudowy rekreacji indywidualnej, czy też obiektów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w formie drobnej wytwórczości,
- w **terenach usług turystycznych UT**, możliwa jest realizacja m.in. zabudowy (lub funkcji) mieszkaniowej towarzyszącej.

Powyższe w połączeniu zapisem wprowadzonym do projektu Studium zgodnie z którym *przeznaczenie uzupełniające lub dopuszczalne określone w Studium dla poszczególnych terenów (jako kierunki działań) może zostać w opracowywanych planach miejscowych ustalone jako podstawowe lub zamiennie – przeznaczenie podstawowe jako przeznaczenie uzupełniające lub dopuszczalne*, powoduje konieczność uznania, że przykładowo tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, mogą stać się terenami usług publicznych i komercyjnych, a tereny usług turystycznych, terenami zabudowy mieszkaniowej, a także prowadzi do przemieszania funkcji tworząc dodatkowe utrudnienia w gospodarowaniu przestrzenią np. komunikacyjne.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że wprowadzenie tak dużej ilości i różnorodności typów przeznaczeń terenu dla poszczególnych kategorii terenu, obliguje do uznania, że w każdym z wyznaczonych terenów istnieje możliwość realizacji wszystkich funkcji przewidzianych dla poszczególnej kategorii i powoduje konieczność oceny pod tym kątem przedłożonej dokumentacji.

¹ Por. Inwentaryzacja dużych ssaków drapieżnych na terenie Ostoi Popradzkiej w ramach zadania „Wykonanie ekspertyzy na potrzeby inwentaryzacji dodatkowych na obszarze Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019” (Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk oraz Mentor Cosuling sp. z o.o, Kraków 2020)

W przedłożonej dokumentacji znalazły się również ustalenia tekstowe pozwalające na znaczne powiększenie terenów zainwestowanych wskazanych na rysunku Studium oraz na dowolność interpretacji zapisów w przypadku nieprecyzyjnego określenia możliwych dopuszczeń w terenach objętych Studium.

Prawidłowe wykorzystanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych może być nadal jedną z głównych cech warunkujących dalsze przekształcenia i rozwój gminy zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Niemniej jednak, będzie to możliwe tylko w przypadku użycia stosownych działań przestrzennych chroniących unikatową tożsamość miejsca. Ważne jest, by już na etapie planowania osiągnąć kompromis między zagospodarowaniem, a środowiskiem przyrodniczym. Dlatego przy opracowywaniu dokumentów mających wpływ na zagospodarowanie obszaru Gminy Łabowa, oprócz zapewnienia rozwoju społeczno-gospodarczego, należy uwzględnić konieczność zachowania najcenniejszych wartości krajobrazowych terenu i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Przedłożona wraz z wnioskiem o zaopiniowanie prognoza oddziaływania na środowisko (dalej Prognoza) nie uwzględnia zakresu i stopnia szczegółowości określonego w piśmie RDOŚ w Krakowie z dnia 11.01.2021 r. znak: ST-II.411.194.2020.APa. Przede wszystkim w prognozie pominięto ocenę wpływu realizacji postanowień dokumentu na istotne elementy przyrody, w tym na cenne siedliska przyrodnicze oraz siedliska występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt, które zgodnie z wskazaniem w ww. uzgodnieniu zakresu prognozy powinny być określone m.in. na podstawie rozpoznania terenowego lub na podstawie rzetelnego opracowania ekofizjograficznego sporządzonego na potrzeby niniejszego Studium oraz na podstawie innych dostępnych aktualnych źródeł w szczególności inwentaryzacji przyrodniczych oraz rozpoznań terenowych prowadzonych na terenie Gminy Łabowa m.in. sporządzonych w ramach projektu pn. „Sposoby poszukiwania synergii pomiędzy dziedzictwem przyrodniczym Popradzkiego Parku Krajobrazowego, a rozwojem społeczno – gospodarczym obszaru oraz edukacja ekologiczna”, (Kielce 2018), czy też możliwych do uzyskania w RDOŚ w Krakowie w związku z prowadzonymi pracami nad planami zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 występujących na terenie Gminy Łabowa.

Z uwagi na powyższe zastrzeżenie tutejszego Organu budzą wnioski zawarte w Prognozie dotyczące przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Przy ocenie wpływu przedmiotowych ustaleń projektu Studium na obszary Natura 2000, istotne jest zidentyfikowanie ich przedmiotów ochrony na terenie Gminy (co nie zostało przeprowadzone), a następnie dokonanie analizy możliwego oddziaływania realizacji ustaleń projektu Studium na te gatunki i siedliska. Ponadto z uwagi na położenie części terenów objętych projektem Studium w obrębie korytarzy ekologicznych, przy ocenie planowanego zagospodarowania należy uwzględnić oddziaływania jakie będą generować wyznaczone tereny możliwe do zainwestowania tj. m.in. zwiększona i wydłużona aktywność ludzka oraz związany z tym zwiększony hałas, oświetlenie oraz penetracja terenów okolicznych, a następnie określić ich wpływ na możliwość bytowania i migracji zwierząt. W związku z tym, że analiza oddziaływania poszczególnych ustaleń projektu

Studium na obszary Natura 2000 nie została prawidłowo wykonana, przedwczesne jest zawarte w prognozie stwierdzenie, że projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie będzie miał znaczącego negatywnego wpływu na Obszary Natura 2000 (str. 92 prognozy).

W prognozie nie przedstawiono rzetelnej analizy wpływu planowanych zmian Studium na przyrodę Popradzkiego Parku Krajobrazowego (PPK) oraz Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (PMOChK). Należy zauważyć, iż planowane zmiany mogą ingerować w tereny zadrzewione, o zróżnicowanym ukształtowaniu terenu, i określonym układzie hydrologicznym, a tym samym wiązać się z naruszeniem zakazów obowiązujących w ww. obszarach. W prognozie przeanalizowano jedynie ogólnie zakazy obowiązujące na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego przy czym analizy te nie wykluczają jednoznacznie możliwości naruszenie zakazów obowiązujących na terenie Parku. W odniesieniu do PMOChK prognoza nie przeprowadziła takiej analizy.

Dla ułatwienia analizy przedmiotowej opinii w jej treści wskazano orientacyjne nr działek w oparciu o informacje ewidencyjne zamieszczone na stronie www.geoportal.gov.pl.

Na podstawie otrzymanej dokumentacji, wizji terenowych przeprowadzonych w obrębie terenów objętych projektem Studium w dn. 10.08.2022 r. oraz 02.09.2022 r., oraz innych dowodów będących w posiadaniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie (dalej RDOŚ) ustalono, co następuje:

I. Projekt Studium nie uwzględnia zapisów Uchwały nr XLII/640/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 października 2017 r. w sprawie Popradzkiego Parku Krajobrazowego:

1. Realizacja ustaleń projektu Studium wiąże się z naruszeniem zakazów obowiązujących na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego (dalej Parku).

Zgodnie z zapisami §3 ust 1 pkt 7 ww. Uchwały w sprawie Parku zakazuje się m.in. budowania nowych obiektów budowlanych wzdłuż brzegów Uhryńskiego Potoku w obszarach określonych załącznikiem 3k, 3l do ww. Uchwały z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej.

Tereny wskazane na załączniku 3k do ww. Uchwały obejmują źródło Uhryńskiego Potoku oraz jego początkowy odcinek w obrębie terenów leśnych. Z kolei odcinek wskazany na załączniku 3l obejmuje fragment potoku znajdujący się w obszarze wolnym od zabudowy, pomiędzy terenami zainwestowanymi, znajdującymi się w dolinie potoku Uhryńskiego na północ i południe od omawianego odcinka.

Analiza ustaleń projektu Studium wskazuje, że w obszarach określonych w załącznikach 3k i 3l do ww. Uchwały dopuszczono możliwość realizacji obiektów budowlanych nie służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej czy też innych nie objętych odstępstwami

od powyższego zakazu, określonymi w §3 ust 5 ww. Uchwały oraz w art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ustalenia te dotyczą terenów oznaczonych w projekcie Studium symbolem US, IT, ZR, LS, na których dopuszczono możliwość realizacji m.in.: w terenach oznaczonych symbolem US obiektów sportu i rekreacji wraz z koniecznym zapleczem, w terenach oznaczonych symbolem IT obiektów związanych z całorocznym sportem i aktywnym wypoczynkiem, w terenach oznaczonych symbolem ZR parkingów, a w terenach oznaczonych symbolem ZL obiektów służących obsłudze ruchu turystycznego.

Realizacja ustaleń projektu Studium będzie powodować również naruszenie zakazu wymienionego §3 ust 1 pkt 5 ww. Uchwały w sprawie Popradzkiego Parku Krajobrazowego, zgodnie z którym w Parku zakazuje się wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych.

Powyższe wiąże się z realizacją ustaleń projektu Studium obejmujących tereny położone w granicach Parku:

- a) w miejscowościach: Barnowiec, Uhryń, Łosie i Roztoka Wielka oznaczone na rysunku planu symbolem UTn - tereny wykorzystywane pod sporty całoroczne i aktywnego wypoczynku, gdzie istnieje możliwość realizacji m.in. obiektów i urządzeń związanych z całorocznym sportem i aktywnym wypoczynkiem (w tym obejmującym wyciągi narciarskie, koleje krzeselkowe ze stacjami i infrastrukturą towarzyszącą oraz narciarskie trasy zjazdowe) wraz z infrastrukturą techniczną i układem komunikacyjnym obsługującym te tereny (m.in. drogi, dojazdy, parkingi).
- b) w miejscowości Roztoka Wielka oznaczone symbolem IT i ITI - tereny infrastruktury technicznej, gdzie istnieje możliwość realizacji m.in. obiektów i urządzeń związanych z całorocznym sportem i aktywnym wypoczynkiem (w tym obejmującym wyciągi narciarskie, koleje krzeselkowe ze stacjami i infrastrukturą towarzyszącą oraz narciarskie trasy zjazdowe) wraz z infrastrukturą techniczną i układem komunikacyjnym obsługującym te tereny (m.in. drogi, dojazdy, parkingi).
- c) w miejscowości Łosie w obrębie cz. działki nr 85/9 w górnej części stoku oznaczone symbolem UT, gdzie istnieje możliwość realizacji m.in. obiektów noclegowych typu: zajazd, pensjonat, hotel, schronisko, obiekty i urządzenia obsługi terenów rekreacji zimowej i aktywnego wypoczynku całorocznego, obiekty i urządzenia sportowe - wraz z koniecznym zapleczem, infrastrukturą techniczną i układem komunikacyjnym obsługującym tę zabudowę (m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi).
- d) w miejscowości Uhryń oznaczonych na rysunku planu symbolem US tereny zabudowy sportu i rekreacji, gdzie istnieje możliwość realizacji m.in. obiektów i urządzeń sportu i rekreacji obejmujących m.in. różnorodne obiekty i urządzenia sportowe (w tym m.in. boiska, place zabaw) wraz z koniecznym zapleczem (w tym m.in. socjalno - administracyjnym, higieniczno – sanitarnym) oraz infrastrukturą techniczną i układem komunikacyjnym, obejmującym m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi.

- e) w miejscowości Uhryń oznaczonych na rysunku planu symbolem MNL w obrębie części działki nr 103/1, gdzie istnieje możliwość realizacji m.in. zabudowy mieszkaniowej w różnych formach (jako obiekty wolnostojące lub bliźniacze w zabudowie jednorodzinnej, w tym z funkcją usługową), zabudowy rekreacji indywidualnej, a także zabudowy zagrodowej (w tym agroturystycznej) - wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, obejmującą m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi.
- f) na granicy miejscowości Łabowiec i Składziste (Łabowska Hala) oznaczonych na rysunku planu symbolem UT, gdzie istnieje możliwość realizacji m.in. obiektów noclegowych typu: zajazd, pensjonat, hotel, schronisko, obiekty i urządzenia obsługi terenów rekreacji zimowej i aktywnego wypoczynku całorocznego, obiekty i urządzenia sportowe - wraz z koniecznym zapleczem, infrastrukturą techniczną i układem komunikacyjnym obsługującym tę zabudowę (m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi).

Wizja terenowa wraz z analizą załącznika graficznego nr 2b do projektu Studium oraz ortofotomap zamieszczonych na stronie geoportal.gov.pl wykazała, że tereny na których planuje się wprowadzenie powyższego zagospodarowania charakteryzują się dużym nachyleniem stoku, urozmaiconą rzeźbą terenu, a niektóre z nich częściowo ingerują w tereny leśne bądź też zadrzewione, a w przypadku terenów UTn, czy też ITI również doliny potoków wraz z obudową biologiczną.

Rzeźba terenu stanowi ukształtowanie powierzchni ziemi powstałe na skutek czynników zewnętrznych, takich jak akumulacja rzeczna czy lodowcowa, wpływ wiatru czy ewentualnie działalność człowieka, zaś prace ziemne trwale zniekształcające rzeźbę terenu, to działania prowadzące do zaburzenia stosunków wysokościowych (zmiana rzędnych terenu) oraz układu nachyleń i przebiegu naturalnej granicy rzeźby, czego skutkiem towarzyszącym jest także utrata określonych cech morfologicznych danego typu rzeźby.

Duże spadki występujące na obszarze gminy wymuszają stosowanie odpowiednich technik budowlanych przy lokalizacji nowej zabudowy, w tym również tarasowania i „podcinania” zboczy. Działania te mogą spowodować trwałe i zauważalne zmiany w naturalnym ukształtowaniu terenu, co z uwagi na położenie obszaru gminy w terenach prawnie chronionych należy ocenić negatywnie.²

Realizacja wyżej wymienionych obiektów i urządzeń, w tym związanych z całorocznym sportem i aktywnym wypoczynkiem dopuszczonych ustaleniami projektu Studium w obrębie stoków o dużym nachyleniu poprzecinanych dolinami potoków, zadrzewieniami będzie prowadzić do zniszczenia warstwy gleby, przerwania procesów glebotwórczych, zaburzenia stosunków wysokościowych (zmiany rzędnych terenu) oraz zmiany układu nachyleń, tym samym będzie powodować przekształcenie rzeźby terenu, w wyniku którego zniszczeniu ulegą mogą jej charakterystyczne cechy. Przykładowo, dopuszczenie w obrębie ww. terenów UTn, US, IT i ITI obiektów i urządzeń sportu i rekreacji m.in. związanych z całorocznym sportem

² Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łabowa GRAFeM pracownia projektowa, M. Czechowska, U. Jamróży-Kowalska, 2021-2022

i aktywnym wyciecznikiem, może doprowadzić do lokalizacji w omawianych terenach różnorodnych, bliżej nie określonych obiektów m.in. sportowych, rekreacyjnych, ale i innych towarzyszących sportom i aktywnemu wypoczynkowi, które to z uwagi na opisane powyżej uwarunkowania środowiskowe mogą wymagać niezbędnych prac niwelacyjnych i stabilizacyjnych teren, co ma miejsce choćby w przypadku naprawy nawierzchni po usuniętych drzewach w celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom. Z kolei w celu oczyszczenia trasy narciarskiej i wyrównania jej powierzchni dochodzi do lokalnego przemieszczania gruboziarnistego materiału pokryw stokowych oraz do likwidacji lub łagodzenia naturalnych załamów stokowych. Także realizacja w omawianych terenach układu komunikacyjnego, obejmującego m.in. drogi i dojazdy będzie powodować zniekształcenie naturalnych form rzeźby terenu poprzez ich wyrównanie lub powstawanie nasypów czy też wałów. Powyższe prowadzi do zniszczenia dotychczasowej struktury gleby i różnorodności biologicznej.

W odniesieniu do omawianego zakazu nie będą miały również zastosowania odstępstwa określone w Uchwale w sprawie Popradzkiego Parku Krajobrazowego. W tym przypadku nie można uznać, iż prace ziemne trwale zniekształcające rzeźbę terenu mogłyby służyć zabezpieczeniu przeciwpowodziowemu lub przeciwosuwiskowemu lub budowie, odbudowie, utrzymaniu, remontowi lub naprawie urządzeń wodnych. Ponadto w omawianym przypadku nie będą miały zastosowania również inne odstępstwa od powyższego zakazu określone w §3 ust 4 ww. Uchwały oraz w art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Wprowadzony projekcie Studium zapis, zgodnie z którym w terenach UTn obowiązuje zakaz niwelacji i zmiany ukształtowania terenu, za wyjątkiem działań w tym zakresie związanym z bezpieczeństwem użytkowników, nie mieści się w katalogu odstępstw określonych w ww. Uchwale w sprawie Popradzkiego Parku Krajobrazowego czy też określonych w ustawie o z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zasadnicza zmiana użytkowania gruntów przyczyni się również do zmiany stosunków wodnych w omawianych powyżej obszarach UTn, US, IT i ITI. Stosownie do §3 ust 1 pkt 6 ww. Uchwały, na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego zakazuje się dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej.

Fizyczna zmiana ukształtowania terenu wpływa nie tylko na procesy biologiczne, gdyż skutki wymienionych działań dotyczą także cyklu hydrologicznego. Struktura gleby wpływa na jej zdolność do oczyszczania, pobierania i magazynowania wody. Zmiana ukształtowania terenu powoduje zmianę kierunku spływu wód opadowych i roztopowych. Zmieszanie mas ziemnych na skutek ich przemieszczenia wpływa więc na zdolność gleby do oczyszczania i zatrzymywania wody.³ Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż dopuszczone ustaleniami zmiany Studium powyższe zagospodarowanie prowadzić będzie do zwiększenia spływów powierzchniowych, zmiany ich kierunków i zmniejszenia retencji wód opadowych. Dodatkowo możliwość ingerencji planowanego zagospodarowania w doliny potoków czy też obszary leśne zwiększa oddziaływania związane ze zmianą stosunków wodnych.

³ Świdorski, K. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (2021). Prawna ochrona ukształtowania terenu w procesie jego zagospodarowania – zagadnienia wybrane. Przegląd Prawa Rolnego, (2(29), 477-793.

Las zwiększa zasoby wód podziemnych i jednocześnie wpływa na zmniejszenie i przesuwanie w czasie fal wezbraniowych w rzekach ograniczając wezbrania powodziowe. Lasy górskie również bardzo dobrze chronią glebę przed erozją. Jako ważną rolę lasu uznaje się również zasilanie cieków wodnych poprzez dopływ podziemny w okresach susz klimatycznych.⁴ Ponadto należy wskazać, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i klimatyczne Polski, że w celu zagwarantowania dogodnych warunków dla narciarstwa standardem jest sztuczne śnieżenie stoków. Śnieżenie i ratrakowanie stoku prowadzi do dłuższego zalegania pokrywy śnieżnej, która w porównaniu z naturalną pokrywą śnieżną nie ulega szybkiemu topnieniu na wiosnę. Sztuczne śnieżenie wiąże się ze znacznym poborem wody i redukcją przepływu w korycie cieku w okresie występowania niskich przepływów (pobór wody do celów naśnieżania zbiega się z występowaniem naturalnych niskich przepływów - niżówek zimowych) lub budową zbiorników do gromadzenia wody. W przypadku realizacji sztucznego naśnieżania stoków zajdą zmiany w bilansie wodnym zlewni, poniżej punktów, z których potencjalnie czerpano by wodę oraz zmiany w bilansie wodnym zlewni, do których dostarczano by wodę w postaci śniegu.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że ustalenia zmiany Studium spowodują naruszenie zakazu dokonywania zmian stosunków wodnych. W omawianym przypadku nie można również uznać, iż powyższe ustalenia służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej. Ponadto w omawianym przypadku nie będą miały zastosowanie również inne odstępstwa od powyższego zakazu określone w §3 ust 4 ww. Uchwały oraz w art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Kolejnym z zakazów, jaki zostanie naruszony w przypadku realizacji ustaleń zmiany Studium jest zakaz określony w §3 ust 1 pkt 3 ww. Uchwały w sprawie Popradzkiego Parku Krajobrazowego, zgodnie z którym w Parku zakazuje się likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych.

Zgodnie z art. 5 pkt 27 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zadrzewienia to pojedyncze drzewa, krzewy albo ich skupiska niebędące lasem w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach lub plantacją, wraz z terenem, na którym występują i pozostałymi składnikami szaty roślinnej tego terenu. „Ustawa o ochronie przyrody nie definiuje osobno zadrzewienia śródpolnego, ale jego rozumienie nie budzi wątpliwości: jest to zadrzewienie w znaczeniu zdefiniowanym w art. 5 pkt 27 tej ustawy, znajdujące się wśród pól: zarówno pojedyncze drzewo lub krzew rosnące wśród pól, jak i ich skupiska są zadrzewieniami w rozumieniu definicji ustawowej i nie ma znaczenia, czy pochodzą z samosiewu i czy znalazły odzwierciedlenie w ewidencji gruntów.”⁵ Z kolei zadrzewienia znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych należy

⁴ Gospodarowanie wodą w obszarach leśnych”, Prof. Dr hab. Edward Pierzgałski, Instytut Badawczy Leśnictwa Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, 2011

⁵ wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 2011 r., sygn. akt IV SA/Wa 212/11

zakwalifikować do zadrzewień nadwodnych, z uwagi na pełnioną przez nie funkcję obudowy biologicznej potoku.

Wizja terenowa wraz z analizą załącznika graficznego nr 2b do projektu Studium oraz ortofotmap zamieszczonych na stronie geoportal.gov.pl wykazała, że część z omawianych powyżej terenów ingeruje również w tereny zadrzewione. Są to przede wszystkim zadrzewienia w obrębie obszarów łąkowych, a więc zadrzewienia śródpolne oraz zadrzewienia znajdujące się wzdłuż cieków wodnych, czyli zadrzewienia nadwodne. Zagospodarowanie omawianych terenów elementami dopuszczonymi ustaleniami projektu Studium z uwagi na dowolność ich lokalizacji w omawianych obszarach może wiązać się ze złamaniem obowiązującego na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego zakazu likwidacji i niszczenia zadrzewień śródpolnych i nadwodnych.

W odniesieniu do omawianych powyżej zakazów likwidacji zadrzewień nie można uznać, iż planowane zagospodarowanie dopuszczone projektem Studium miałyby za cel ochronę przeciwpowodziową, zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowę, odbudowę, utrzymanie, remont lub naprawę urządzeń wodnych. Ponadto w omawianym przypadku nie będą miały zastosowania również inne odstępstwa od powyższego zakazu określone w §3 ust 3 ww. Uchwały oraz w art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2. Realizacja ustaleń zmiany Studium pozostaje w sprzeczności z celami ochrony ustalonymi w uchwale w sprawie Popradzkiego Parku Krajobrazowego.

Należy podkreślić, iż w procesie oceny wpływu postanowień konkretnego dokumentu planistycznego istotne są także cele, jakie legły u podstaw powołania do życia określonej formy ochrony przyrody. Zgodnie ze stanowiskiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie organ uzgodnieniowy w zakresie swojej właściwości powinien rozważyć, czy planowana inwestycja we wskazanym zakresie nie pozostaje w sprzeczności z celami dla których utworzono daną formę ochrony przyrody⁶.

Wprowadzenie omawianego zainwestowania, odbiegającego od tradycyjnego rolno-pasterskiego sposobu zagospodarowania charakterystycznego dla wsi Roztoka Wielka, Łosie Uhryń, Barnowiec, a także odbiegającego od obecnie utrzymanego charakteru Łabowskiej Hali prowadzi do niekorzystnych przemian w krajobrazie naturalnym i kulturowym oraz niesie za sobą skutki związane z oddziaływaniem na rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczną oraz krajobraz, a tym samym narusza cele ochrony Popradzkiego Parku Krajobrazowego, takie jak: zachowanie i restytucja naturalnych elementów różnorodności siedliskowej, a w szczególności łąk i pastwisk z właściwą dla nich florą i fauną, zachowanie i przywracanie do stanu naturalnego unikalnego środowiska górnych dopływów Kamienicy Nawojowskiej, zachowanie naturalnego charakteru źródeł i cieków wodnych, ochrona walorów krajobrazowych - zachowanie walorów estetyczno – widokowych krajobrazu naturalnego i kulturowego. Ponadto ustalenia Studium naruszają cele ochrony Parku takie jak:

⁶ wyrok WSA w Warszawie z dnia 2 października 2009 r., Syg. akt IV SA/Wa 667/09

zachowanie cennych gatunków roślin i zwierząt, a w szczególności gatunków ginących, prawnie chronionych i gatunków i siedlisk o istotnym znaczeniu dla obszaru Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019 oraz zachowanie korytarzy ekologicznych, co omówiono w części postanowienia określającej wpływ ustaleń Studium na obszar Natura 2000.

Uwarunkowania rozwoju przedstawione w załączniku 1a do projektu Studium wskazują również, że wszystkie miejscowości gminy, zachowujące w różnym stopniu tradycyjny charakter zagospodarowania i użytkowania terenu, winny się rozwijać na zasadzie kontynuacji tradycji (układ, skala, formy). Przestrzeń otwarta, którą tworzą tereny upraw o historycznym rozłogu pól, z przylaskami, zielenią śródpolną, zadrzewieniami jarów i potoków oraz małą architekturą, winna być chroniona przed zabudową, zwłaszcza nieprzemyślaną i wywołującą degradację.

II. Projekt Studium nie uwzględnia zapisów Uchwały nr Nr XX/247/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz.Urz.Woj. Małop. z 2020 r, poz. 3482.)

1. Realizacja ustaleń projektu Studium wiąże się z naruszeniem zakazów obowiązujących na terenie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (dalej POChK).

Zgodnie z zapisami §3 ust 1 pkt 7 ww. Uchwały na terenie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zakazuje się m.in. budowania nowych obiektów budowlanych w wyznaczonych strefach zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 2 do uchwały oraz w pasie szerokości 10 m m.in. od linii brzegów rzek wskazanych na mapie stanowiącej załącznik nr 4 do uchwały.

Zakaz ten ma na celu ochronę stref buforowych wzdłuż cieków wodnych, a także wokół zbiorników wodnych w postaci pasów, szuwarów, zadrzewień, jako naturalnej obudowy biologicznej, celem zwiększenia bioróżnorodności, ograniczenia spływu substancji biogennych oraz umożliwienia bytowania i migracji zwierząt roślin i grzybów.⁷

Analiza ustaleń projektu Studium wskazuje, że w obszarach określonych w załączniku nr 2 do ww. Uchwały dopuszczono możliwość realizacji obiektów budowlanych nie służących gospodarce rolnej, leśnej lub rybackiej czy też innych nie objętych odstępstwami od powyższego zakazu określonymi w §3 ust 2 i 7 ww. Uchwały oraz w art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ponadto w projekcie Studium nie oznaczono rzek (cieków naturalnych), od linii brzegów których obowiązuje zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 10 m zgodnie z załącznikiem nr 4 do ww. Uchwały, co może skutkować wprowadzeniem zabudowy w tych obszarach, a tym samym naruszeniem omawianego zakazu. Należy zauważyć, że w ustaleniach projektu Studium

⁷ Uzasadnienie do Uchwały nr Nr XX/247/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz.Urz.Woj. Małop. z 2020 r, poz. 3482.)

znajdują się tereny wyznaczone pod zabudowę, a nie objęte odstępstwami od ww. zakazu, zlokalizowane przy granicach koryt cieków.

Realizacja ustaleń projektu Studium będzie powodować również naruszenie zakazu wymienionego §3 ust 1 pkt 4 ww. Uchwały w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zgodnie z którym na terenie Obszaru zakazuje się wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych.

Powyższe wiąże się z realizacją ustaleń projektu Studium obejmujących tereny położone w granicach PMOChK:

- a) w miejscowości Roztoka Wielka oraz Czaczów oznaczone na rysunku planu symbolem UTn - tereny wykorzystywane pod sporty całoroczne i aktywnego wypoczynku, gdzie istnieje możliwość realizacji m.in. obiektów i urządzeń związanych z całorocznym sportem i aktywnym wypoczynkiem (w tym obejmującym wyciągi narciarskie, koleje krzeselkowe ze stacjami i infrastrukturą towarzyszącą oraz narciarskie trasy zjazdowe) wraz z infrastrukturą techniczną i układem komunikacyjnym obsługującym te tereny (m.in. drogi, dojazdy, parkingi), związane z nimi tereny UT w miejscowości Czaczów, gdzie istnieje możliwość realizacji m.in. obiektów noclegowych typu: zajazd, pensjonat, hotel, schronisko, obiekty i urządzenia obsługi terenów rekreacji zimowej i aktywnego wypoczynku całorocznego, obiekty i urządzenia sportowe - wraz z koniecznym zapleczem, infrastrukturą techniczną i układem komunikacyjnym obsługującym tę zabudowę (m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi),
- b) w miejscowości Roztoka Wielka oznaczone na rysunku planu symbolem MNR w obrębie części działek nr 100/1, 100/2, 77/1, 85, 80, 39, gdzie istnieje możliwość rozwoju zabudowy mieszkaniowej w różnych formach (jako obiekty wolnostojące lub bliźniacze w zabudowie jednorodzinnej, w tym z funkcją usługową), a także zabudowy zagrodowej (w tym agroturystycznej) - wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, obejmującą m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi,
- c) w miejscowości Krzyżówka oznaczone na rysunku planu symbolem MNL w obrębie części działek nr 92 i 82/7, gdzie istnieje możliwość realizacji m.in. zabudowy mieszkaniowej w różnych formach (jako obiekty wolnostojące lub bliźniacze w zabudowie jednorodzinnej, w tym z funkcją usługową), zabudowy rekreacji indywidualnej, a także zabudowy zagrodowej (w tym agroturystycznej) - wraz z pełną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, obejmującą m.in. drogi, dojazdy, garaże i parkingi.

Wizja terenowa wraz z analizą załącznika graficznego nr 2b do projektu Studium, oraz ortofotmap zamieszczonych na stronie geoportal.gov.pl wykazała, że tereny, na których planuje się wprowadzenie powyższego zagospodarowania charakteryzują się dużym nachyleniem stoku bądź też urozmaiconą rzeźbą terenu oraz niektóre z nich częściowo ingerują w tereny leśne bądź też zadrzewione, a w przypadku terenów UTn, również doliny potoków wraz z obudową biologiczną.

Biorąc powyższe pod uwagę, przy uwzględnieniu analogicznych skutków wprowadzonego zainwestowania na rzeźbę terenu, co omówione w części dotyczącej wpływu projektu Studium na przyrodę Popradzkiego Parku Krajobrazowego należy uznać, że ustalenia projektu Studium, obejmujące wyżej wymienione tereny spowodują złamanie zakazu wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, określonego w §3 ust 1 pkt 4 ww. Uchwały w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W odniesieniu do omawianego zakazu nie będą miały również zastosowania odstępstwa określone w ww. Uchwale w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W tym przypadku nie można uznać, iż prace ziemne trwale zniekształcające rzeźbę terenu mogłyby służyć zabezpieczeniu przeciwpowodziowemu lub przeciwsuwiskowemu lub budowie, odbudowie, utrzymaniu, remontowi lub naprawie urządzeń wodnych. Ponadto w omawianym przypadku nie będą miały zastosowania również inne odstępstwa od powyższego zakazu, określone w §3 ust. 2, 5, 6, 9 ww. Uchwały oraz w art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Wprowadzony w projekcie Studium zapis, zgodnie z którym w terenach UTn obowiązuje zakaz niwelacji i zmiany ukształtowania terenu, za wyjątkiem działań w tym zakresie związanym z bezpieczeństwem użytkowników, nie mieści się w katalogu odstępstw określonych w ww. Uchwale w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu czy też określonych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zasadnicza zmiana użytkowania gruntów przyczyni się również do zmiany stosunków wodnych (czego skutki opisano w części dotyczącej wpływu projektu Studium na przyrodę Popradzkiego Parku Krajobrazowego), w odniesieniu do wyżej wskazanych terenów UTn, a także terenu położonego w m. Krzyżówka, obejmującego część działek nr 77/8, 77/13 i 82/7, gdzie na podstawie wizji terenowej oraz ortofotomap stwierdzono możliwość realizacji m.in. w obrębie ciek wódny wraz z jego obudową biologiczną zabudowy dopuszczonej ustaleniami dotyczącymi terenów MNR. Stosownie do §3 ust. 1 pkt 5 ww. Uchwały na terenie PMOChK zakazuje się dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka. W omawianym przypadku nie będą miały zastosowania również inne odstępstwa od powyższego zakazu, określone w §3 ust 2, 5, 6 i 9 ww. Uchwały oraz w art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Kolejnym z zakazów, jaki zostanie naruszony w przypadku realizacji ustaleń zmiany Studium jest zakaz określony w §3 ust. 1 pkt 2 ww. Uchwały w sprawie PMOChK, zgodnie z którym na terenie Obszaru zakazuje się likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych.

Wizja terenowa wraz z analizą załącznika graficznego nr 2b do projektu Studium oraz ortofotomap zamieszczonych na stronie geoportal.gov.pl wykazała, że w terenach położonych w granicach POChK:

- a) w miejscowości Roztoka Wielka i w miejscowości Czaczów oznaczonych na rysunku planu symbolem UTn występują zadrzewienia śródpolne,

- b) w miejscowości Roztoka Wielka w obrębie części działek nr 100/1 oznaczonych na rysunku planu symbolem MNR występują zadrzewienia śródpolne i nadwodne przy okresowym cieku,
- c) w miejscowości Krzyżówka w obrębie części dz. nr 90/5, 91/3 oznaczonych symbolem MNL występują zadrzewienia przydrożne,
- d) w miejscowości Krzyżówka w obrębie części działek nr 92 i 82/7 oznaczonych symbolem MNL występują zadrzewienia śródpolne i przydrożne,
- e) w miejscowości Krzyżówka w obrębie części działek nr 77/8, 77/13 i 82/7 oznaczonych symbolem MNR występują zadrzewienia śródpolne oraz nadwodne,
- f) w miejscowości Maciejowa w obrębie części działek nr 128 i 129, 135 i 137/1 oznaczonych symbolem MNR znajduje się część zadrzewień śródpolnych.

Wszystkie powyższe zadrzewienia pełnią ważną funkcję przyrodniczą, stanowiąc miejsce schronienia, odpoczynku, a także izolując od terenów zainwestowanych, co jest szczególnie istotne z uwagi na położenie większości ww. terenów w obszarach migracji zwierząt.

Zagospodarowanie omawianych terenów elementami dopuszczonymi ustaleniami projektu Studium może więc wiązać się ze złamaniem ww. zakazu obowiązującego na terenie PMOChK.

W odniesieniu do omawianych powyżej zakazu likwidacji zadrzewień nie można uznać, iż planowane zagospodarowanie dopuszczone projektem Studium miałyby za cel ochronę przeciwpowodziową, zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowę, odbudowę, utrzymanie, remont lub naprawę urządzeń wodnych. Ponadto w omawianym przypadku nie będą miały zastosowanie również inne odstępstwa od powyższego zakazu określone w §3 ust 2, 3, 5, 6, 9 ww. Uchwały oraz w art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W odniesieniu do powyższych zakazów nie będzie miało również zastosowania odstępstwo określone w §3 ust. 8 ww. Uchwały, zgodnie z którym, zakazy te nie dotyczą zmiany przeznaczenia terenu w uchwalanych po dniu wejścia w życie uchwały studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jeżeli postępowanie przeprowadzone zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wykaże brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru. Jak wykazano w niniejszym postanowieniu, proponowane ustalenia Studium stoją w sprzeczności z celem utworzenia Obszaru oraz ww. Uchwałą, a zatem nie można wykluczyć ich negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze Obszaru.

2. Realizacja ustaleń zmiany Studium pozostaje w sprzeczności z ustaleniami dotyczącymi czynnej ochrony ekosystemów wprowadzonymi na obszarze PMOChK.

Powyższe wiąże się z wprowadzeniem omawianego zainwestowania powodującego złamanie wyżej wymienionych zakazów, a także:

- zainwestowania o charakterze rozproszonym w stosunku do istniejącej zabudowy, w tym w obrębie terenów o charakterze polan śródleśnych, czy też w terenach otwartych,

z wykształconymi zadrzewieniami o charakterze śródpolnym i nadwodnym oraz związanym z poszerzaniem terenów budowlanych w przypadku, gdy dotychczas wyznaczone nie zostały jeszcze zainwestowane i są nadal w większości lub w całości wolne od zabudowy. Dotyczy to w szczególności terenów:

- a) w miejscowości Krzyżówka w obrębie części działek nr: 82/7, 62/5, 86/7, 77/8, 77/13 i 82/7, 46/4 oznaczonych symbolem MNR,
- b) w miejscowości Roztoka Wielka w obrębie części działek nr 100/1, 77/1, 85, 80, 39, 33/10 i 33/9, 7/9 oznaczonych symbolem MNR,
- c) w miejscowości Maciejowa w obrębie części działek nr 282 i 281 oznaczonych symbolem MNL.

Nadmierne powiększanie rezerw terenów budowlanych prowadzi do rozproszenia zabudowy, wypełniającej przestrzeń losowo rozrzuconymi budynkami, co obniża wartość krajobrazową obszaru i jest sprzeczne z zasadą zrównoważonego rozwoju, stanowiącą podstawową regułę planowania przestrzennego, szczególnie na terenach podlegających ochronie krajobrazowej.

- wyznaczaniem nowych terenów inwestycyjnych lub poszerzaniem tych wyznaczonych już w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w zasięgu korytarzy ekologicznych, w tym w szczególności w ich punktach krytycznych oraz w zasięgu planowanych przejść dla dużych zwierząt przez drogę krajową nr 75, w tym w terenie koncentracji wilka.

W przeprowadzonej w ramach zadania „Wykonanie ekspertyzy na potrzeby inwentaryzacji dodatkowych na obszarze Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019” (Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk oraz Mentor Consulting sp. z o. o, Kraków 2020) inwentaryzacji dużych ssaków drapieżnych na terenie Ostoi Popradzkiej przeanalizowano najważniejsze z punktu widzenia dużych drapieżników połączenia Ostoi Popradzkiej z przyległymi rejonami, ich potencjalnego występowania i przemieszczania się. Wskazano również punkty krytyczne – miejsca przewężenia powyższych połączeń, w obrębie których zmiany zagospodarowania będą prowadzić do utraty drożności korytarzy. Wśród wymienionych 8 głównych, najważniejszych z punktu widzenia dużych drapieżników połączeń Ostoi Popradzkiej z innymi rejonami występowania dużych drapieżników znalazło się m.in. połączenie między Jaworzyną w kierunku północno-wschodnim – istotne ze względu na łączność z subpopulacją wilków z obszaru Łabowa i resztą Beskidu Niskiego. Przedmiotowe połączenie jest pofragmentowane przez gęstą zabudowę wzdłuż drogi DK 75, a przejście możliwe jest tylko w kilku miejscach. Na terenie Gminy Łabowa znajdują się cztery takie miejsca, wyznaczone jako punkty krytyczne korytarzy ekologicznych. Wszystkie punkty krytyczne uznano aktualnie za zagrożone ze względu na ich parametry (głównie szerokość) i inne uwarunkowania utrudniające drapieżnikom przemieszczanie się (np. obecność zabudowy, przecięcie z ruchliwą drogą). Ze względu na istniejącą oraz planowaną (w ramach obecnie obowiązujących mpzp) zabudowę tereny umożliwiające przemieszczanie się zwierząt na omawianym odcinku są już ograniczone. Miejscowe plany zagospodarowania dopuszczają bowiem po obu stronach drogi nr 75 różne formy zabudowy. Pomimo tego, generalnie wysoka zmienność genetyczna wilków w Ostoi Popradzkiej

świadczy o tym, że z punktu widzenia tego gatunku dyspersja do i z Ostoi, jak dotąd jest możliwa i zachodzi.

Wizja terenowa oraz analiza ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także ortofotomap zamieszczonych na stronie geoportal.gov.pl wykazała, że w chwili obecnej w obrębie punktów krytycznych, znajdują się wolne przestrzenie o charakterze rolno – zadrzewionym, tworzące niezabudowane pasy pomiędzy istniejącą zabudową, łączące tereny otwarte znajdujące się przy granicy lasu z terenami zadrzewionymi, stanowiącymi obudowę biologiczną rzeki Kamienica Nawojowska, co umożliwia migrację zwierząt w omawianych obszarach. Z kolei ustalenia projektu Studium w omawianych punktach, wprowadzające kolejne tereny inwestycyjne w stosunku do już wyznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, tworząc zwartą zabudowę wzdłuż drogi krajowej nr 75 oraz wzdłuż dróg gminnych na odcinku Łabowa - Maciejowa i Maciejowa - Czaczów, czy też zajmując wolną przestrzeń pomiędzy rzeką Kamienica Nawojowska, a drogą krajową nr 75, uniemożliwiają tym samym migrację zwierząt. W przedmiotowym przypadku szczególnie ważne jest zachowanie połączenia pomiędzy Ostoją Popradzką a Ostoją Magurską a dalej z Bieszczadami poprzez obszar Łabowej i Beskidu Niskiego. Niezbędna jest więc korekta w zakresie terenów przeznaczonych do zainwestowania w obrębie istniejących punktów krytycznych.

Ponadto należy wskazać, że wprowadzenie nowego zagospodarowania w m. Krzyżówka pomiędzy drogą krajową nr 75, a drogą gminną (część działek nr 63/2, 46/4, 77/8, 77/13 i 82/7 oraz 92 i 82/7) oraz poszerzenie terenów przeznaczonych pod zabudowę po lewej stronie drogi gminnej w kierunku Krynicy będzie prowadzić do utraty drożności korytarza migracji przecinającego odcinek drogi krajowej nr 75 Roztoka Wielka – Krzyżówka. Dla przedmiotowego odcinka drogi krajowej dł. zaledwie 2,67 km, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie drogi krajowej nr 75. Przeprowadzona ocena oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko z uwagi na występowanie szlaków migracji na przedmiotowym odcinku drogi oraz kolizje pojazdów ze zwierzętami, w tym również z wilkiem, wykazała konieczność wykonania 4 przejść dla zwierząt, w tym dwóch dla zwierząt dużych. Jako negatywne należy również ocenić wprowadzenie zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie terenów leśnych po prawej stronie DK 75 w kierunku Krynicy w górnej części omawianego odcinka drogi na wprost planowanego przejścia dla zwierząt (część działek nr: 84/1, 62/5, 86/7 w m. Krzyżówka) oraz w obrębie terenów zadrzewionych położonych w górnej części m. Krzyżówka (cz. dz. nr 90/5, 91/3), stanowiących strefę buforową oddzielającą znajdujące się w sąsiedztwie tereny magazynowe oraz drogę od kompleksu leśnego.

Rozpraszanie zabudowy, czy też tworzenie bloków zwartej zabudowy w obrębie punktów krytycznych korytarzy ekologicznych, a także wprowadzanie zabudowy w zasięgu planowanych przejść dla dużych zwierząt, w tym w terenie koncentracji wilka, niesie za sobą skutki związane z oddziaływaniem na rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczną oraz krajobraz, a tym samym narusza ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów,

określone w ww. Uchwale w sprawie PMOChK, takie jak: kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez zachowanie mozaiki pól uprawnych, miedz, płątów wieloletnich ziołorośli, a także ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych, tworzenie i odtwarzanie stref ekotonowych, celem zwiększenia bioróżnorodności, zachowanie i odtwarzanie korytarzy ekologicznych, ochrona terenów otwartych przed zabudową rozproszoną poprzez kształtowanie zwartych układów urbanistycznych, ochrona walorów krajobrazowych – zachowanie walorów estetyczno widokowych krajobrazu, zachowanie cieków i zbiorników wód powierzchniowych wraz z ich naturalną obudową biologiczną, utrzymanie i tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych.

III. Realizacja ustaleń zmiany Studium będzie wiązać się ze znaczącym negatywnym oddziaływaniem na obszar Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019 w tym na jego integralność oraz spójność Sieci Natura 2000.

Jako znacząco negatywnie oddziałujące na obszar Natura 2000 określa się działania mogące pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Z analizy danych,^{8,9,10} będących w posiadaniu RDOŚ w Krakowie wynika, że wyznaczone w projekcie Studium w miejscowościach Roztoka Wielka, Łosie i Uhryń tereny UTn, w miejscowości Roztoka Wielka tereny IT i ITI, w miejscowości Uhryń tereny US i MNL (w obrębie części działki nr 103/12) oraz tereny UT w miejscowości Łosie i na granicy miejscowości Łabowiec i Składziste (Łabowska Hala) znajdują się w obszarze występowania dużych drapieżników wilka *Canis lupus* i rysia *Lynx lynx*, stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, których ślady obecności stwierdzono w terenach przeznaczonych pod zainwestowanie, bądź też w ich sąsiedztwie. Powyższe potwierdzają również informacje zebrane w ramach projektu pn. "Pilotażowy monitoring wilka i rysia w Polsce realizowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska"¹¹ z których wynika, że w omawianych terenach stwierdzono występowanie rysia i wilka, w tym w leśnictwie Roztoka Wielka i Nowa Wieś (obejmującego m.in. Łosie) regularne występowanie, co najmniej 3-5 osobnikowych grup wilka. Ponadto Inwentaryzacja i waloryzacja Przyrodnicza Popradzkiego Parku Krajobrazowego na terenie Gmin Krynica Zdrój, Łabowa, Muszyna, Piwniczna Zdrój, Rytro i Stary Sącz w ramach projektu pn. „Sposoby poszukiwania synergii pomiędzy dziedzictwem przyrodniczym Popradzkiego Parku Krajobrazowego, a rozwojem społeczno - gospodarczym obszaru oraz edukacja ekologiczna” (Kielce 2018)

⁸Projekt planu ochrony dla Popradzkiego Parku Krajobrazowego,

⁹ Inwentaryzacja dużych ssaków drapieżnych na terenie Ostoi Popradzkiej (Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk oraz Mentor Cosuling sp. z o.o, Kraków 2020)

¹⁰ Inwentaryzacja i waloryzacja Przyrodnicza Popradzkiego Parku Krajobrazowego na terenie Gmin Krynica Zdrój, Łabowa, Muszyna, Piwniczna Zdrój, Rytro i Stary Sącz w ramach projektu pn.: „Sposoby poszukiwania synergii pomiędzy dziedzictwem przyrodniczym Popradzkiego Parku Krajobrazowego, a rozwojem społeczno - gospodarczym obszaru oraz edukacja ekologiczna”, (Kielce 2018)

¹¹ <https://www.gios.gov.pl/pl/poiis-monitoring-wilka-i-rysia>

wskazuje, że omawiane tereny znajdują się w jednym z 4 obszarów zagęszczenia wilka na terenie PPK. Materiał zebrany z tego obszaru jednoznacznie wskazuje, iż jest to teren dużego zagęszczenia tych drapieżników, najmocniej przez nie penetrowany. Ponadto opracowanie to wskazuje, że tereny leśne: m.in.: Barnowiec, Łabowiec, Nowa Wieś, Łosie Roztoka Wielka znajdują się w obrębie Korytarza Karpackiego, w jednym z trzech zasadniczych obszarów, dzięki którym migrujące drapieżniki mogą poruszać się w kierunkach innych ostoi. W tym przypadku w kierunku Ostoi Magurskiej i dalej w stronę Bieszczadów.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019 na jego terenie bytuje do 25 wilków i do 15 rysie.

Terytorium jednej wilczej watahy w warunkach Polski wynosi od 150 do 300 km² (na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego mogą one nie przekraczać 100 km²¹⁰), a terytorium jednego rysia ok. 100 - 250 km².¹²

W odniesieniu do wilków istotne jest, że przebywają najczęściej w obszarach najmniej penetrowanych przez ludzi, stąd też zachowanie takich obszarów jest bardzo istotne dla kondycji populacji tych drapieżników.

Również rysie są wrażliwe na opisywane zakłócenia, co dotyczy zwłaszcza samic z kociętami, które wymagają spokojnych miejsc do wychowu młodych. Rysie żyją i migrują tylko na terenach zalesionych i bardzo niechętnie przekraczają tereny otwarte. Nieciągłość terenów leśnych i brak możliwości migracji to główne czynniki hamujące rozprzestrzenianie się populacji rysia w Polsce.

Stworzenie w omawianych terenach całorocznych ośrodków sportu i aktywnego wypoczynku wraz z obiektami i infrastrukturą towarzyszącą wiąże się z oddziaływaniem na faunę w znacznym promieniu. Budowa takich ośrodków na etapie realizacji i wczesnych lat eksploatacji może prowadzić do zmian w strukturze roślinności, powodując spadek ogólnej bioróżnorodności. Na stokach dochodzi do zubożenia gatunkowego, zmniejszenia udziału gatunków szczególnie rzadkich i wrażliwych. Zmiana składu florystycznego, struktury i dynamiki fitocenoz, szczególnie zmiana użytkowania przestrzeni, tj. wylesienia (fragmentacja lasu) oraz zabudowa terenów otwartych, przyczyniają się do zmiany sposobu wykorzystania przestrzeni przyrodniczej przez zwierzęta, co wpływa bezpośrednio na stan populacji gatunków. Zasięg oddziaływania dotyczy też obszarów położonych w sąsiedztwie takich ośrodków. Możliwość realizacji obiektów i urządzeń związanych z całorocznym sportem i aktywnym wypoczynkiem spowoduje zwiększone natężenie hałasu i oświetlenia, a także zwiększoną penetrację terenów okolicznych.

W przedmiotowym przypadku opisane powyżej oddziaływania dotyczyć będą miejsc szczególnie wrażliwych dla bytowania i migracji dużych drapieżników. Powyższe oddziaływania będą prowadzić do fragmentacji siedlisk, ograniczenia możliwości przemieszczania się zwierząt czy też zmniejszenia powierzchni ich areału życiowego, co ogranicza możliwości reprodukcji, żerowania czy przeżycia, a także powoduje zaburzenia spójności i integralności sieci Natura 2000.

¹² Inspekcja Ochrony Środowiska, Monitoring Gatunków Zwierząt, Przewodnik metodyczny, Część pierwsza, Warszawa 2010

Jak wspomniano wcześniej omawiany obszar znajduje się w zasięgu Korytarza Karpackiego, w jednym z trzech zasadniczych obszarów, dzięki którym migrujące drapieżniki mogą poruszać się w kierunku Ostoi Magurskiej i dalej w stronę Bieszczadów. Opisane powyżej ustalenia projektu Studium będą wiązać się z ograniczeniem drożności istniejącego korytarza ekologicznego zwierząt, w tym dużych drapieżników.

Utrzymanie korytarzy migracyjnych jest niezmiernie ważne dla zachowania różnorodności biologicznej i równowagi przyrodniczej, szczególnie w obrębie obszarów podlegających ochronie. Dlatego, zachowanie drożnych korytarzy migracyjnych, pozwalających na swobodne przemieszczanie się gatunków, jest istotnym zadaniem dla organów odpowiedzialnych za ochronę przyrody. Korytarze ekologiczne są ważnym elementem planowania ochrony gatunków. Aby utrzymać zdrowe i żywotne populacje zwierząt, należy im umożliwić przemieszczanie się w celu zdobycia pożywienia, ustanowienia terytoriów osobniczych, znalezienia partnerów do rozrodu. Umożliwienie lub zwiększenie szansy na przemieszczenie się osobników pomiędzy lokalnymi populacjami pozwala na przepływ materiału genetycznego, zapobiegając wsobności i utrzymując zmienność genetyczną¹³. Ponadto koniecznym jest umożliwienie zwierzętom wędrówek w celu znalezienia żerowisk, wodopojów oraz nowych miejsc bytowania. Efektywność funkcjonowania korytarzy ekologicznych zawsze będzie determinowała możliwość zachowania równowagi przyrodniczej i trwałości procesów ekologicznych (czyli takich stanów, które stanowią podstawowy wyznacznik polityki ekologicznej i przestrzennej oraz główne cele ochrony przyrody). Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w art. 5 pkt 16 definiuje różnorodność biologiczną, jako *zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami, oraz zróżnicowanie ekosystemów*. Ochrona populacji dziko występujących zwierząt, roślin i grzybów polega między innymi na zapewnieniu przepływu genów pomiędzy osobnikami różnych populacji. **Dlatego zachowanie drożnych korytarzy ekologicznych, pozwalających na swobodne przemieszczanie się gatunków, jest istotnym zadaniem dla organów odpowiedzialnych za ochronę przyrody (do których, zgodnie z art. 91 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody, należy także Wójt Gminy Łabowa sporządzający przedmiotowy projekt Studium).**

Oddziaływania związane z realizacją ww. ustaleń projektu Studium będą prowadzić do utraty obecnej funkcji tych obszarów, jaką jest ostoja i korytarz ekologiczny zwierząt, w tym dużych drapieżników na rzecz funkcji sportowo rekreacyjnej. Powyższe oddziaływania bezpośrednio związane z zajętością terenu, jak i pośrednio związane z funkcjonowaniem planowanego zagospodarowania, mogą wpływać na zmianę zachowań drapieżników, konsekwencją czego może być w ostateczności zanik populacji na danym obszarze. W omawianym przypadku należy również wskazać na możliwość kumulacji powyższych oddziaływań z oddziaływaniami pochodzącymi od już istniejących ośrodków sportów zimowych zlokalizowanych w Pasmie Jaworzyny Krynickiej.

¹³ Korytarze Ekologiczne w Małopolsce” Praca zbiorowa, Instytut Nauk o Środowisku Uj, Instytut Ochrony Przyrody PAN, (Kraków 2005.)

Inwentaryzacje¹⁴ przeprowadzone w obszarze Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019, który w większości pokrywa się z terenem PPK wykazały, że zagrożeniem dla wilków i rysi jest rozwój m.in. infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, a także postępująca fragmentacja kompleksów leśnych. Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019 również jako jedno z zagrożeń wskazuje sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji, uprawiane w plenerze oraz infrastrukturę sportową i rekreacyjną, w której mieszczą się kompleksy sportowe, rekreacyjne i narciarskie.

Oceniając wpływ powyższego zagospodarowania na obszar Natura 2000 nie można pominąć również faktu, że spowoduje ono uszczuplenie zinwentaryzowanych w omawianych terenach istniejących siedlisk łąkowych: 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, 6520 Górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie oraz leśnych: 9410 Górskie bory świerkowe, 9130 Żyzne buczyny, będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019. Negatywne oddziaływania związane z realizacją ww. ustaleń Studium na te siedliska wiązać się będą z bezpośrednią ingerencją w ich powierzchnię. Największe przeobrażenia omawianych siedlisk nastąpią w wyniku robót ziemnych, które jak wspomniano powyżej będą prowadzić m.in. do zniszczenia warstwy gleby, przzerwania procesów glebotwórczych, co w konsekwencji wiąże się ze zniszczeniem istniejącej roślinności. Do zniszczenia siedlisk dochodzić będzie również na skutek ich zadeptywania podczas użytkowania obiektów dopuszczonych przedmiotowymi ustaleniami Studium. Planowane zagospodarowanie przyczynić się może również do zmiany warunków wodno – glebowych, co pośrednio będzie wpływać na stan siedlisk i może prowadzić w efekcie do ich degradacji.

Wobec powyższego należy uznać, że omówione powyżej zagospodarowanie dopuszczone ustaleniami projektu Studium będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH 120019 oraz jego integralność i spójność sieci.

Ponadto jako znacząco negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019 należy również wskazać wprowadzanie zainwestowania na przebiegu korytarzy ekologicznych, w tzw. „punktach krytycznych” oraz w m. Krzyżówka na przebiegu tras migracyjnych, wykazanych w raporcie oddziaływania na środowisko dla rozbudowy drogi krajowej nr 75 na odcinku Roztoka Wielka –Krzyżówka, z uwagi na przerwanie korytarzy ekologicznych, zapewniających powiązania obszaru Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019 z innymi obszarami, w tym przypadku poprzez Łabową i Beskid Niski z obszarem Natura 2000 Ostoja Magurska PLH180001 - co opisano w części dotyczącej wpływu ustaleń Studium na przyrodę PMOChk.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z

¹⁴ Inwentaryzacja dużych ssaków drapieżnych na terenie Ostoi Popradzkiej (Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk oraz Mentor Cosuling sp. z o.o, Kraków 2020); Inwentaryzacja i waloryzacja Przyrodnicza Popradzkiego Parku Krajobrazowego na terenie Gmin Krynica Zdrój, Łabowa, Muszyna, Piwniczna Zdrój, Rytro i Stary Sącz w ramach projektu pn.: „Sposoby poszukiwania synergii pomiędzy dziedzictwem przyrodniczym Popradzkiego Parku Krajobrazowego, a rozwojem społeczno - gospodarczym obszaru oraz edukacja ekologiczna”(Kielce 2018)

innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których został wyznaczony obszar Natura 2000 lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Realizacja ustaleń Studium wiąże się ze złamaniem ustaleń ww. art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, przy jednoczesnym braku przesłanek do wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 34 ww. ustawy, zgodnie z którym: jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. W przypadku, gdy znaczące negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych, powyższe zezwolenie, może zostać udzielone wyłącznie w celu: ochrony zdrowia i życia ludzi, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego oraz w celu wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.

Dla znacząco negatywnie oddziaływujących na obszar Natura 2000 ustaleń projektu Studium nie wykazano powodów wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, które przemawiałyby za możliwością ich realizacji. Ponadto podkreślić należy, iż ustalenia przedmiotowej zmiany Studium powodują znacząco negatywne oddziaływania na gatunek priorytetowy, jakim jest wilk, w związku z czym zezwolenie, o którym mowa w art. 34 ww. ustawy mogłoby zostać udzielone wyłącznie w celu ochrony zdrowia i życia ludzi; zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego, które to z ww. przesłanek nie zachodzą w omawianych zapisach projektu zmiany Studium.

IV. Analiza ustaleń Studium wykazała również, że zagrożeniem dla obszarów chronionych na podstawie ustawy z dnia z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody znajdujących się na obszarze Gminy Łabowa są ustalenia tekstowe Studium umożliwiające:

1. Tolerancję zasięgu poszczególnych stref i terenów wyznaczonych na rysunku niniejszej zmiany Studium do 30 m (liczone od osi linii ustalonej na rysunku Studium) w stosunku do wyznaczonej granicy stref i terenów,
2. Utrzymanie we wszystkich terenach przeznaczenia z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

3. Zmianę przebiegu tras wyciągów narciarskich, kolei krzesełkowych ze stacjami i infrastrukturą towarzyszącą oraz narciarskich tras zjazdowych na etapie opracowania planu miejscowego,
4. W terenach rolnych R oraz zieleni nieurządzonej i otuliny cieków wodnych ZR możliwość realizacji m.in. dróg, parkingów, szlaków rowerowych, ale także możliwość zalesień,
5. We wszystkich terenach infrastruktury technicznej IT oraz ITI możliwość realizacji obiektów i urządzeń związanych z całorocznym sportem i aktywnym wypoczynkiem,
6. Realizację parkingów w terenach nieprzeznaczonych pod zainwestowanie, innych niż leśne, pod warunkiem zachowania wskaźnika terenu biologicznie czynnego na poziomie nie mniejszym niż 70%,
7. We wszystkich terenach bezpośrednio przylegających do terenów przeznaczonych pod zabudowę tolerancję granic terenów większą niż 30 m w celu realizacji usług publicznych zgodnie z ustalonymi wskaźnikami zagospodarowania,
8. W uzasadnionych przypadkach, w których zmiana nie doprowadzi do przerwania drożności lokalnych połączeń ekologicznych możliwość przeznaczenia na cele nieleśne gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów jako Ls bezpośrednio przylegających do terenów przeznaczonych pod zainwestowanie w pasie 15 m,
9. Wytyczenie i przeprowadzenie nowych szlaków pieszych, rowerowych, tras historycznych, kulturowych i innych (także wzdłuż szlaków komunikacyjnych) nie wyznaczonych na rysunku Studium,
10. Wprowadzenie w strefie rolno – leśnej jako funkcji dopełniającej funkcję turystyczną i rekreacyjną – przy uwzględnieniu lokalnych szlaków pieszych, rowerowych, narciarskich, konnych, z wykorzystaniem agroturystyki powiązanej z tradycją lokalną (w tym z wykorzystaniem lokalnych produktów i półproduktów).
11. Realizację we wszystkich terenach ZL drobnych obiektów i urządzeń służących obsłudze ruchu turystycznego,
12. Realizację we wszystkich terenach WS urządzeń wodnych służących rekreacyjnemu wykorzystaniu wód,
13. Zagęszczenie zabudowy m.in. w miejscowościach Maciejowa, Łabowa, Nowa Wieś i Krzyżówka o nowe tereny budowlane w celu utworzenia zwartej zabudowy o charakterze liniowym wzdłuż drogi krajowej nr 75,
14. W terenach wyłączonych spod zabudowy realizację obiektów związanych z funkcjonowaniem danego terenu i realizowanych na podstawie przepisów odrębnych,
15. Dopuszczenie możliwości ustalenia na etapie planów miejscowych przeznaczenia wskazanego w projekcie Studium jako uzupełniającego lub dopuszczalnego jako przeznaczenia podstawowego lub zamiennego,
16. We wszystkich terenach jako zgodne z ustaleniami Studium, wyznaczenie w planach miejscowych niewyznaczonych w Studium m.in. dróg publicznych i wewnętrznych.

Powyższe może prowadzić do uszczuplenia istniejących siedlisk przyrodniczych oraz ptasich obszarów funkcjonalnych, a także likwidacji tras przelotu oraz żerowisk nietoperzy, zakłócenia drożności korytarzy ekologicznych oraz złamania zakazów

obowiązujących na terenie PPK oraz POChK. Ustalenia Studium w ww. zakresie wymagają co najmniej doprecyzowania i/lub korekty, w tym m.in. konieczności wprowadzenia nakazu ochrony cennych siedlisk przyrodniczych i stanowisk cennych gatunków roślin, utrzymania stref ekotonowych, zadrzewień, korytarzy ekologicznych, utrzymania zieleni wysokiej w bezpośrednim otoczeniu budynków, będących stanowiskami kolonii rozrodczych nietoperzy, pełniące funkcję trasy przelotu nietoperzy. W przypadku usuwania drzew i krzewów w otoczeniu budynku, będącego stanowiskiem kolonii rozrodczej nietoperzy, zastosowania nasadzeń zastępczych uzupełniających lukę w trasie przelotu. Wprowadzenia warunków oświetlenia zewnętrznego (budynków i uliczne) poprzez wskazanie, że należy je montować w sposób nieoświetlający: zieleni wysokiej rosnącej w bezpośrednim otoczeniu budynku ze stanowiskiem kolonii rozrodczej nietoperzy oraz drzew i krzewów stanowiących trasy migracji na żerowiska.

Ponadto zagrożeniem dla obszarów chronionych jest wprowadzenie w rozdziale 6 Kierunków zagospodarowania przestrzennego zapisu, zgodnie z którym inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym obejmują wszelkie inwestycje w zakresie terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych, które mogą być lokalizowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie całej gminy. Powyższe oznacza, że inwestycje tego typu mogłyby być lokalizowane również w obszarach najcenniejszych przyrodniczo.

Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez inwestycje celu publicznego należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899). Katalog celów publicznych wymienionych w art. 6 ww. ustawy jest listą zamkniętą i nie może zostać poszerzony drogą wykładni. Pojęcie celu publicznego oznacza cel dotyczący ogółu ludzi, służący ogółowi, przeznaczony (dostępny) dla wszystkich. Kluczowym dla uznania inwestycji jako inwestycji celu publicznego jest "pierwiastek publiczny". Inwestycje muszą mieścić się w katalogu wymienionych w art. 6 pkt 1-10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, oraz służyć zaspokajaniu powszechnych potrzeb, być nakierowane na urzeczywistnienie interesu publicznego istotnego dla zbiorowości, oraz służyć zaspokajaniu bieżących potrzeb ludności i niezbędnych do funkcjonowania wspólnoty samorządowej¹⁵.

Należy zatem stwierdzić, że bliżej nie określone inwestycje w zakresie terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych nie mogą być uznane jako inwestycja celu publicznego. Przy czym należy wskazać, że za inwestycje celu publicznego mogą być uznane publiczne obiekty sportowe (art. 6 pkt. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami).

¹⁵ Por. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2007 r. sygn. akt IV Sa/Wa 2037/06.

Uznanie inwestycji w zakresie terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych za inwestycje celu publicznego spowodowałoby, że inwestycje takie objęte byłyby odstępstwem od zakazów obowiązujących na terenie PPK i OCHK, stwarzając tym samym zagrożenie dla przyrody tych Obszarów.

Reasumując: Ustalenia przedłożonego dokumentu mogą mieć negatywny wpływ na cele ochrony rezerwatów przyrody, stoją w sprzeczności z Uchwałą w sprawie Popradzkiego Parku Krajobrazowego, Południowomalopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, oraz znacząco negatywnie oddziałują na znajdujące się na terenie Gminy obszary Natura 2000.

W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029) przedmiotowy projekt Studium, nie może zostać przyjęty o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie**

mgr Rafał Rostecki
/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Adresat (ESP).
2. ST-II a/a.

INFORMACJA W ZAKRESIE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

1. Administratorem danych osobowych jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska z siedzibą w Krakowie ul. Mogilska 25, 31-542 Kraków tel.: 12 61 98 120.

2. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji zadań związanych z opiniowaniem i uzgadnianiem dokumentów planistycznych - na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c), e) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

3. Osobie, której dane dotyczą przysługuje prawo do żądania od administratora dostępu do danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.

Pełna treść klauzuli informacyjnej dostępna jest na stronie internetowej RDOŚ Kraków pod adresem <https://bip.krakow.rdos.gov.pl/wniosek-mpzp> oraz w siedzibie RDOŚ Kraków.